SANT VICENT FERRER, UNIVERSAL VALENCIÀ UNIVERSAL

8 Sant Vicent taumaturg

La fama de sant Vicent com a taumaturg, és a dir, com a autor de miracles, resulta ella mateixa prodigiosa i dificilment superable per qualsevol altre sant canònic. Durant el procés de la seua canonització, amb delegats, teòlegs i escrivans, es van arreplegar les declaracions de més de quatre-cents testimonis a Itàlia, França, Bretanya i Espanya. Com a resultat de l'enquesta, 873 miracles van ser reconeguts com a autèntics per la cúria romana.

Segons estos testimonis, el sant expulsà esperits immunds, va restituir l'oïda als sords i la parla als muts, illuminà els cecs, netejà els leprosos, ressuscità els morts i curà, miraculosament, les més diverses malalties.

Sant Vicent està sòlidament convençut de la pròpia missió divina, i per tant considerava normal que li foren atribuïdes curacions, expulsió de dimonis, protecció contra desgràcies, extinció de focs, pluges benèfiques, fenòmens que no considerava estrictament obra seua sinó de la divinitat a través d'ell.

Els extraordinaris efectes religiosos i civils del pas de sant Vicent semblen del tot inqüestionables. Quant als efectes meravellosos —curacions, expulsió de dimonis, naixement de fonts inexhauribles i altres miracles—, formen part d'una llarga tradició.

Sant Vicent diuen a terme l'exorcisme d'un endemoniat, en una de les peces del retaule de Miquel del Prado dedicat al sant. Museu de Belles Arts de València.

El célebre miracle del nissaguerer, en una ceràmica de la casa natal del sant a València.

Tauleil ubicat a Morella que reproduïx un dels prodigis més espectaculars de sant Vicent.

6 Do de llengües

L'atribució al sant del do de llengües fa referència al fet cert i constant que es feia entendre a tot arreu, qualsevol que fora l'idioma de la terra on predicava. Els seus primers biògrafs, de mitjan segle XV, ja afirmaven que tingué esta gràcia apostòlica i que, predicant sempre «sua valentina ac materna lingua» o «in idiomate vulgari cathalonico» (o siga, «en el seu valencià matern» o en «vulgar catalanesc») tothom l'entenia.

Una explicació possible, però insuficient, és que en aquell temps les distàncies entre les llengües romàniques no eren tan grans. Però també hi ha indicis i proves que fra Vicent sabia idiomes. Amb el pas dels anys i dels viatges, i de les estades a França, no hi ha dubte que aprengué aragonés i castellà, occità, italià i francés, i que els feia servir en els seus sermons.

Barrejar llengües, intercalar frases o paraules, adaptar-se a la parla dels oients amb un sentit purament instrumental i pràctic era una solució habitual. Sant Vicent, probablement, només parlava bé la pròpia llengua, però en les altres s'expressava prou bé perquè l'entengueren.

En tot cas, fer-se entendre amb el mateix èxit multitudinari a Catalunya i a Castella, al Piemont i al Llenguadoc, a Normandia, a Borgonya i a Bretanya, no és poc miracle ni poca meravella.

Itineraris de sant Vicent per diversos països europeus, segons una ilustració de la gran Exposició Vicentina de 1955.

Posat característic de sant Vicent quan parlava a les multitudes, en un dibuix que copia una obra de Ribalta. Col·lecció del Museu del Prado.

La basílica de Sant Sernín de Tolosa de Llenguadoc, citada que visità sant Vicent en els seu periple. Musée du Vieux Toulouse.

9 El Compromís de Casp

Quan el maig del 1410 mor sense descendència el rei Martí l'Humà —un any després de la mort del seu hereu Martí el Jove, rei de Sicília—, la corona d'Aragó quedava vacant i sense candidat indiscutible.

En principi, els tres parlaments, els de Catalunya, Aragó i València, s'havien de reunir conjuntament per a elegir un nou rei, però les violentes discòrdies internes van fer impossible la convocatòria de les corts valencianes i de les aragoneses. A Aragó, i més encara a València, el conflicte dinàstic era al mateix temps un enfrontament civil entre bàndols. S'acordà finalment nomenar tres compromissaris per cada estat, en mans dels quals quedaria l'elecció del nou monarca. Els parlamentaris valencians eren Vicent Ferrer, el seu germà Bonifaci Ferrer i Gener Rabassa.

El 28 de juny del 1412 mestre Vicent Ferrer va ser l'encarregat de pronunciar el sermó de la missa d'acció de gràcies, i també de llegir l'acta que proclamava l'elecció del nou monarca: Ferran d'Antequera.

Esta elecció ha sigut criticada per alguns historiadors moderns, però Vicent Ferrer estava convençut que Ferran era el candidat més oportú —i el més favorable a l'interès del papa Benet XIII—. El fet evident és que no es va plantejar en cap moment una visió *nacional espanyola* o una visió *nacional catalana* de l'elecció. Vicent Ferrer amb el seu vot no pensava en la futura *unitat d'Espanya*, ni va ser un *traïdor* al seu país.

Retrat de l'últim rei de la dinastia dels comtes catalans, Martí l'Humà, en el retaule de Sant Sever. Museu Diocesà de Barcelona.

Ferran d'Antequera, presentant electe en el Compromís de Casp. Detall d'un retaule de Sancho de Rojas.

Castell de la ciutat de Casp en què es reuniren els compromissaris.

Pintura huitcentista que evoca Vicent Ferrer proclamant el resultat del Compromís a la gent congregada a la porta de la col·legiata de Casp.

Commemoració moderna de l'adopció del Compromís de Casp representada a la localitat aragonesa.